

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1SZa/6/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 7013201151                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.09.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Igor Belko               |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:7013201151.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: M. O., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Moldavsko, posledný trvalý pobyt v zahraničí: E., Z., toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, zastúpeného Centrom právnej pomoci, kancelária Košice, Moyzesova 18, 040 41 Košice, proti odporcovi: Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Michalovce, ul. Ľudovíta Štúra 1, 071 01 Michalovce, o preskúmanie rozhodnutia č.p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-20-006/2013 zo dňa 19. júla 2013 o zaistení, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/38/2013-24 zo dňa 22. augusta 2013, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/38/2013-24 zo dňa 22. augusta 2013 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

#### I. PREDMET KONANIA

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č.p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-20-006/2013 zo dňa 19.07.2013, ktorým odporca podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil navrhovateľa dňom 19.07.2013 v čase o 17:15 hod. na účel výkonu trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky, na čas nevyhnutne potrebný, teda na čas pre výkon trestu vyhostenia na 60 dní do 16.09.2013.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že ako vecne a miestne príslušný preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu podľa ustanovenia § 2501 a nasl. O.s.p. a na základe vykonaného dokazovania výsluchom

poverenej zástupkyne splnomocneného zástupcu navrhovateľa, ako i zástupcu odporcu a po oboznámení sa s administratívnym spisom, vzťahujúcim sa na preskúmané rozhodnutie odporcu dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný v rozsahu odvolacích dôvodov uvedených v návrhu navrhovateľa, ktoré preskúmal podľa dispozičnej zásady.

Krajský súd uviedol, že predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozhodnutia odporcu zo dňa 19.07.2013, ktorým odporca v zmysle § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov zaistil navrhovateľa dňom 19.07.2013 v čase o 17:15 hod. na účel výkonu trestu vyhostenia z územia SR a zároveň podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil do ÚPZC Sečovce na čas nevyhnutne potrebný, na 60 dní - do 16.09.2013.

Krajský súd uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odporca v prejednávanej veci v správnom konaní dostatočne zistil skutkový stav v súlade s § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Z opravného prostriedku a vyjadrenia navrhovateľa na pojednávaní krajského súdu vyplynulo, že za hlavný dôvod návrhu označil skutočnosť, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci a napadnuté rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné z dôvodu, že správny orgán neskúmal prekážky vyhostenia do krajiny pôvodu navrhovateľa a obmedzil sa len na výpočet úkonov potrebných k vybaveniu dokladov, poukázaním na účel zaistenia. Namietal tiež, že už v konaní pred odporcom navrhovateľ prejavil vôľu o udelenie azylu, no odporca sa tým nezaoberal. Navrhovateľ uviedol, že požiadal o udelenie azylu následne, preto považoval zaistenie za neúčelné.

Na základe uvedených skutočností považoval krajský súd odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné, nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z tohto pohľadu nezistil v postupe odporcu žiadne pochybenie a v podrobnostiach poukázal na správne závery odporcu v napadnutom rozhodnutí.

Krajský súd zdôraznil, že odporca postupoval správne aj pri stanovení lehoty zaistenia, v súlade so zákonom na čas nevyhnutne potrebný, od 19.07.2013 do 16.09.2013, na základe skúseností z realizácie výkonu trestu vyhostenia v ÚPZC Sečovce. Krajský súd uviedol, že navrhovateľ bol zaistený ako osoba bez cestovných dokladov, na výkon trestu vyhostenia, na základe trestného rozkazu Okresného súdu Michalovce zo dňa 19.07.2013 sp. zn. OT/97/2013, ktorý v ten deň nadobudol právoplatnosť, pričom odporca vo svojom rozhodnutí poukázal na tento trestný rozkaz nachádzajúci sa v administratívnom spise odporcu. Krajský súd uviedol, že odporca sa vo svojom rozhodnutí zaoberal účelom zaistenia, ako aj odôvodnením potrebnej predpokladanej dĺžky zaistenia. Podľa krajského súdu odporca v rozhodnutí iba poukázal na ustanovenie § 88 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, no nezaoberal sa žiadosťou navrhovateľa o udelenie azylu. Zo zápisnice o vyjadrení účastníka konania zo dňa 19.07.2013 vyplýva, že navrhovateľ počas svojho vyjadrenia, o ktorom pretlmočenú zápisnicu podpísal, nežiadal o udelenie azylu na území SR. Z vyjadrenia odporcu zo dňa 12.08.2013 je zistiteľné, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu v ÚPZC Sečovce až dňa 29.07.2013, teda až odstupom času po vydaní napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom a závermi odporcu v rozhodnutí o zaistení navrhovateľa, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnuté rozhodnutie odporcu č.p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-20-006/2013 zo dňa 19.07.2013 v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. ako zákonné potvrdil.

## II.

Stručné zhrnutie argumentácie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, a to z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) O.s.p., teda z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ uviedol, že aj naďalej sa pridŕžiava svojich tvrdení a skutočností uvedených v konaní pred prvostupňovým súdom a má za to, že pozbavenie jeho osobnej slobody na základe rozhodnutia odporcu je nezákonné, neúčelné a neefektívne a napadnuté rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné z nasledujúcich dôvodov.

Navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa namietal, že v zmysle konštantnej judikatúry všeobecných súdov SR, ako aj Ústavného súdu SR, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Zároveň je

správny orgán v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených aj inými právnymi predpismi. Odporca zaistil navrhovateľa na účel výkonu trestu vyhodenia uloženého súdom. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, v ktorom ústavný súd vyslovil, že limitom zaistenia je práve naplnenie účelu, a to realita vyhodenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhodení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou (...). Medzi zaistením a jeho účelom je úzka súvislosť.

Navrhovateľ poukázal tiež na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho rozhodnutí sp. zn. I Sža/47/2011 zo dňa 13.09.2011 z obsahu administratívneho spisu nevyplynulo, že by správny orgán v súvislosti s krajinou pôvodu navrhovateľa, resp. inou treťou krajinou skúmal prekážky vyhodenia.... konanie o zaistení, ktoré je predmetom súdneho prieskumu a konanie o vyhodení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé, či izolované. (...) Bolo preto povinnosťou krajského súdu relevantne posúdiť, či správne orgány s riadnou starostlivosťou pristupovali k prevereniu možnosti vyhodenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu, resp. tretej krajiny. (...) Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky totiž neobstoí argumentácia krajského súdu, že súd sa v rámci prieskumu rozhodnutia o zaistení cudzinca musí obmedziť len na posúdenie splnenia zákonných podmienok pre vydanie takéhoto rozhodnutia, t.j. či bola splnená podmienka existencia rozhodnutia o administratívnom alebo trestnom vyhodení. (...) Na základe uvedeného Najvyšší súd SR dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre zaistenie navrhovateľa, hoci formálne existovalo právoplatné rozhodnutie o vyhodení v rámci trestného konania.

Navrhovateľ namietal, že z napadnutého rozhodnutia odporcu, ako aj z obsahu administratívneho spisu nevyplyva, že by odporca v súvislosti s krajinou pôvodu navrhovateľa, resp. inou treťou krajinou skúmal prekážky vyhodenia a následne k nim ani v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezaujal žiadnu právnu úvahu. Vyjadril presvedčenie, že obmedzenie sa odporcu len na výpočet úkonov potrebných k vybaveniu dokladov a vycestovaniu navrhovateľa a poukázanie na existenciu trestného rozkazu ako také nepredstavuje náležité preskúmanie prekážok vyhodenia v zmysle citovaného rozsudku. Napadnuté rozhodnutie odporcu je preto podľa navrhovateľa v tejto časti nepreskúmateľné. Odporca napadnuté rozhodnutie odôvodnil iba poukázaním na účel zaistenia, t.j. existenciu rozhodnutia o uložení trestu vyhodenia, pričom v zmysle citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR to považujeme za takú vadu (absencia skúmania prekážok vyhodenia) v konaní, ktorá je spôsobilá privodiť zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu. Záver prvostupňového súdu o tom, že odporca v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec správne právne posúdil z vyššie uvedených dôvodov neobstoí. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zo dňa 19.07.2013, č.p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-20-006/2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Súčasne žiadal, aby súd nariadil bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia.

### III.

Stručné vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa odporca uviedol, že navrhovateľ popísal celý priebeh konania a skonštatoval aké jednotlivé úkony boli vykonané s navrhovateľom, pričom nenamietal žiadne skutočnosti.

Odporca uviedol, že navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa namietal, že v zmysle konštantnej judikatúry všeobecných súdov SR, ako aj Ústavného súdu SR, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Odporca k námietke navrhovateľa týkajúcej sa efektívnosti a účelnosti zaistenia uviedol, že pozbavenie osobnej slobody navrhovateľa bolo plne v súlade so zákonom, pričom správny orgán sa opieral o trestný rozkaz Okresného súdu v Michalovciach pod č. 01797/2013- 41 zo dňa 19.07.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným dňa 19.07.2013, ktorým uznal navrhovateľa za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a uložil mu trest vyhodenia na dobu šiestich rokov. Hlavnou podpornou skutočnosťou pre vydanie napadnutého rozhodnutia bol fakt, že navrhovateľ nemal žiadne cestovné doklady alebo doklady totožnosti, na základe ktorých by sa mohol vrátiť späť do domovskej krajiny, resp. vybaviť si náhradný cestovný doklad prostredníctvom zastupiteľského orgánu a vycestovať z územia Slovenskej republiky. Navrhovateľ v tomto smere neberie ohľad na to, že pri

prepustení cudzinca by znova dochádzalo k mareniu výkonu úradného rozhodnutia, a taktiež by došlo k nerešpektovaniu súdneho príkazu, keďže správne mu orgánu bol nariadený výkon trestu vyhodenia vyššie uvedeným trestným rozkazom súdu.

Odporca v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t.j. „Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní“, kde zastáva názor, že v tomto prípade je prípustné obmedzenie slobody navrhovateľa na základe uvedeného ustanovenia, keďže prepustením navrhovateľa by došlo k neoprávnenému pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky, za čo by bol ďalej postihovaný.

Podľa odporcu v prípade zaistenia navrhovateľa ide o zákonné a účelné pozbavenie osobnej slobody, nakoľko navrhovateľ sa dopustil prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, čo posilňuje tvrdenie správneho orgánu, keďže navrhovateľ už raz nerešpektoval predchádzajúce uložené opatrenie o administratívnom vyhodení a vstúpil na územie Slovenskej republiky počas uloženého zákazu. Efektívnosť samotného zaistenia je podporená vyjadrením Útvoru policajného zaistenia v Sečovciach, kde v písomnosti o umiestnení cudzinca zo dňa 19.07.2013 uvádza, že vystavenie náhradného cestovného dokladu pre štátneho príslušníka Moldavska je možné zabezpečiť v lehote do 8 týždňov.

Odporca k námietke navrhovateľa, ktorou citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 1 Sža/47/2011 zo dňa 13.09.2011) uviedol, že berie na vedomie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý uvádza navrhovateľ, avšak rozhodnutie o vyhodení nevydal správny orgán, ale Okresný súd v Michalovciach, čiže správne mu orgánu neprináleží skúmať rozhodnutie súdu. Okresný súd v Michalovciach trestným rozkazom uložil správne mu orgánu povinnosť vyhostiť navrhovateľa, nie možnosť, čiže v tomto prípade polemizovanie správneho orgánu, či existujú prekážky vyhodenia je bezpredmetné. V prípade vyhodenia navrhovateľa nie je možné vykonať vyhodenie cudzinca bez zaistenia, keďže bez potrebných dokladov cudzinec z krajiny vycestovať nemôže, resp. nemôže bez dokladov vstúpiť do inej krajiny. Dňa 19.07.2013 v čase o 19.30 hod. bola s navrhovateľom spracovaná zápisnica o podaní vyjadrenia podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku, pričom mu bola daná možnosť vyjadriť sa podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, ktorú navrhovateľ využil, avšak neuviedol žiadnu námietku týkajúcu sa prekážky vyhodenia do domovskej krajiny.

Podľa odporcu napadnuté rozhodnutie je jednoznačne opodstatnené, pričom správny orgán vychádzal z riadne zisteného skutkového stavu veci, rozhodnutie bolo vydané plne v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky a bolo vydané na základe vydaného rozsudku súdu, ktorý poveril tunajšie OCP PZ MI, aby vyhostilo navrhovateľa z územia Slovenskej republiky, čo správny orgán musel rešpektovať. Nakoľko nie je možné vykonať vyhodenie akéhokolvek cudzinca z územia Slovenskej republiky bez potrebných cestovných dokladov, musel správny orgán v prípade navrhovateľa pristúpiť k zaisteniu navrhovateľa z dôvodu výkonu jeho súdneho vyhodenia.

Odporca preto navrhol odvolanie navrhovateľa zamietnuť a rozhodnutie krajského súdu potvrdiť.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

V rozhodnutí, ktorým odporca zaistil navrhovateľa uviedol, že dňa 18.07.2013 v čase o 18:15 hod. bol navrhovateľ kontrolovaný hliadkou MZJ PZ Sobrance, ktorej nevedel hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť a bol preto predvedený k zisteniu totožnosti. V informačných systémoch MV SR bol lustrovaný s pozitívnym výsledkom. Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhodení a zákaze vstupu navrhovateľa na územie Slovenskej republiky pod č. PPZ-HCP-SO13-81-28/2011 zo dňa 08.12.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.12.2011 a bol mu zakázaný vstup na územie SR na dobu 5 rokov, do 07.12.2016. Odporca ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na trestný rozkaz Okresného súdu Michalovce, ktorým dňa 19.07.2013 uznal navrhovateľa vinného z marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, ktorým bol navrhovateľovi uložený aj trest vyhodenia z územia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“).

Odporca sa zaoberal aj tým, či bude možné vykonať trest vyhodenia v zmysle § 88 ods. 1 písm. b/

zákona o pobyte cudzincov, s poukázaním na § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, keď stanovil dĺžku doby zaistenia do dňa 16.09.2013. Poukázal na to, že táto doba zaistenia je nevyhnutná na vykonanie predpokladaných úkonov, nutných na reálne vykonanie vyhostenia navrhovateľa, a to na potvrdenie totožnosti, komunikáciu so zastupiteľským úradom štátu, ktorého je navrhovateľ štátnym príslušníkom, zabezpečenie náhradného cestovného dokladu a realizáciu vyhostenia. Uviedol, že táto doba sa môže skrátiť, pričom jej dĺžka závisí na spolupráci cudzinca pri vybavovaní cestovného dokladu, potrebného k reálnemu vyhosteniu, ako aj od doby vystavenia cestovného dokladu. Dobu 60 dní zaistenia stanovil správny orgán na základe stanoviska ÚPZC Sečovce, ktorý potvrdil predpokladanú dobu 60 dní, potrebných na vybavenie obligatórnych záležitostí k výkonu trestu vyhostenia do domovskej krajiny. Napokon odporca vo svojom rozhodnutí odcitoval ustanovenie § 88 ods. 3 a § 90 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. septembra 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zaistení navrhovateľa splnením podmienky podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, a to existenciou rozhodnutia o treste vyhostenia, ktorý bol navrhovateľovi uložený trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce, (ktorým dňa 19.07.2013 uznal navrhovateľa vinného z marenia výkonu úradného rozhodnutia /rozhodnutia Oddelenia hraničnej kontroly PZ Petrovce sp. zn. PPZ-HCP-SO 13-81-28/2011 zo dňa 08.12.2011/ podľa § 348 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Nezistil ani žiadne pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu. Krajský súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku.

Podkladom rozhodnutia o zaistení navrhovateľa bolo rozhodnutie o uložení trestu vyhostenia.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu namietal, že v konaní pred odporcom požiadal o azyl. Kľúčovou v danej veci bola otázka, či navrhovateľ požiadal o azyl v konaní o zaistení a či správny orgán mal na takúto okolnosť prihliadnuť pri posudzovaní podmienok v konaní o zaistení navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu administratívneho spisu takúto skutočnosť nezistil. Tvrdenie navrhovateľa, že v konaní pred odporcom požiadal o azyl nenachádza oporu v zápisnici o vyjadrení účastníka konania zo dňa 19.07.2013. Z predmetnej zápisnice vyplýva, že navrhovateľ uviedol, že si je vedomý, že na územie SR vstúpil mimo hraničný priechod bez cestovných dokladov, priznal, že už v minulosti pricestoval na územie SR bez dokladov a bolo mu uložené administratívne vyhostenie, ktoré nerešpetoval. Objasnil, že jeho konanie nebolo úmyselné, nechcel porušiť zákony a veľmi ho mrzí, čo sa stalo.

Pokiaľ teda krajský súd na námietku navrhovateľa, že odporca nezobral do úvahy žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu neprihliadol, lebo z administratívneho spisu nevyplynulo, že by takúto žiadosť počas výsluchu navrhovateľ podal, postupoval správne, pretože takáto okolnosť ani podľa odvolacieho súdu nevyplynula z vyjadrenia navrhovateľa pred odporcom.

Podľa § 250i ods. 1 vety prvej O.s.p. pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd preto správne vychádzal zo zistenia, že rozhodujúce pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa vzhľadom na uplatnenú námietku navrhovateľa bolo, že navrhovateľ v priebehu konania o zaistení o azyl nepožiadaval.

Čo sa týka následne podanej žiadosti navrhovateľa o azyl, odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 30.05.2013 (vec Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/11, dostupný na <http://curia.europa.eu>; ďalej len vec A), z ktorého vyplýva, že pokiaľ cudzinec zaistený podľa zákona o pobyte cudzincov požiada o udelenie medzinárodnej ochrany, pokiaľ je táto žiadosť podaná účelovo (slovami Súdneho dvora „iba s cieľom pozdržať alebo zmariť výkon rozhodnutia o navrátení“) a pokračovanie zaistenia je naďalej objektívne nutné, je možné takéhoto cudzinca ponechať v zaistení.

Omedzenie osobnej slobody žiadateľov o azyl nevylučuje ani mezinárodné azylové právo, hoci všeobecne stanovuje zásadu, podľa ktorej nie je možné na utečencov (žiadateľov o azyl) nahliadať ako na neoprávnene pobývajúce osoby a je treba im priznať (okrem iného) právo na slobodu pohybu na území krajiny, v ktorej sa nachádzajú (pozri čl. 26, 31 a 32 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951; ďalej len „Ženevská konvencia“).

Zároveň Súdny dvor v predmetnej veci zdôraznil, že členské štáty musia mať možnosť zabrániť tomu, aby zaistený cudzinec podaním žiadosti o azyl automaticky dosiahol prepustenie zo zaistenia, inak by bol narušený zmysel návratovej smernice, ktorým je účinné navrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území (bod 60 rozsudku vo veci A.). Najvyšší súd Slovenskej republiky si je vedomý toho, že vyššie uvedený procesný postup (teda vydanie rozhodnutia, že dôvody zaistenia trvajú aj potom, čo podal žiadosť o azyl, hoci až po rozhodnutí o zaistení) zákon o pobyte cudzincov v aktuálne platnom znení výslovne neupravuje. Právny základ k vydaniu predmetného rozhodnutia však možno nájsť (za použitia eurokonformného výkladu) v § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Ak teda zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/115/ES zo dňa 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri navrátení príslušníkov

tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území (návratová smernica), ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmariť výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedlňujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Podľa názoru Najvyššieho súdu SR je možné jedine takýmto spôsobom dosiahnuť to, že na jednej strane bude zaistenému cudzincovi garantovaná maximálna možná ochrana jeho práv (úvaha správneho orgánu ohľadne splnenia kritérií vyslovených Súdny dvorom vo veci A. bude súdne preskúmateľná) a že na druhej strane nebude poprený zmysel návratovej smernice v prípadoch účelovo podávaných žiadostí o udelenie medzinárodnej ochrany.

Najvyšší súd SR zároveň zdôrazňuje, že síce neprisvedčil námietkam navrhovateľa o nezákonnosti rozhodnutia o zaistení navrhovateľa v danom prípade, pretože navrhovateľ v priebehu konania o zaistení nepožiadaval o azyl, avšak pro futuro bude nevyhnutné, aby správne orgány postupovali v súlade s vyššie uvedenými závermi, t.j. aby rozhodovali o trvaní dôvodov zaistenia bezodkladne potom, čo zaistený cudzinec podá žiadosť o udelenie medzinárodnej ochrany.

K námietke neexistencie reálneho predpokladu vyhostenia navrhovateľa v dobe vydania rozhodnutia o zasítení Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôležité zdôrazniť, že povinnosťou správnych orgánov posudzovať potencialitu vyhostenia cudzinca pri rozhodovaní o jeho zaistení sa podrobne zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1 Sza/7/2012 zo dňa 06.11.2012. Dospel pritom k záveru, že „v prípadoch, keď bude už v dobe rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejmé, či pravdepodobné, že účel zaistenia nebude môcť byť realizovaný, nebude možné pozbavenie, či obmedzenie osobnej slobody cudzinca považovať za súladné s ústavným poriadkom, s medzinárodnými záväzkami SR v oblasti ochrany základných práv a ani s príslušnými ustanoveniami návratovej smernice.“

Zároveň však najvyšší súd poukazuje na to, že zmyslom konania o zaistení cudzinca nie je konečné posúdenie otázky, či má byť tomuto cudzincovi udelené správne resp. trestné vyhostenie alebo či má byť vydaný na základe medzinárodnej zmluvy alebo či má cudzinec inak nútene vycestovať z územia SR, ale len vytvorenie podmienok pre to, aby tento hlavný cieľ mohol byť realizovaný a nebol vopred zmarený tým, že sa cudzinec bude ukrývať, či inak vyhýbať realizácii vyhostenia. Časový priestor pre konanie o zaistení cudzinca je veľmi obmedzený, správny orgán má preto povinnosť sa zaoberať v konaní o zaistení možnými prekážkami vyhostenia, keď sú mu tieto prekážky v dobe rozhodovania o zaistení známe alebo keď pred rozhodnutím o zaistení vyšli najavo. V takom prípade je správny orgán povinný možné prekážky vyhostenia pred rozhodnutím o zaistení cudzinca predbežne posúdiť a učiniť si úsudok o tom, či je vyhostenie aspoň potenciálne možné.

Podľa názoru najvyššieho súdu navrhovateľ v priebehu konania neprodukoval žiadne tvrdenia, či skutočnosti, ktoré by mal správny orgán pri rozhodovaní o zaistení doviesť k záveru, že je zrejmé, či pravdepodobné, že účel zaistenia navrhovateľa - vyhostenie na základe trestného rozkazu nebude môcť byť realizovaný.

Je nutné dodať, že NS SR nezistil pochybenie správneho orgánu v tom, že pri rozhodovaní o zaistení cudzinca sa nezaoberal otázkou, či je realizácia vyhostenia navrhovateľa pravdepodobná, vzhľadom k žiadosti o azyl, pretože túto podal zjavne až po rozhodnutí o jeho zaistení.

Preto záver krajského súdu o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, vzhľadom k tomu, že sa vysporiadal s uplatnenými námietkami navrhovateľa vypovedá o správnosti postupu krajského súdu pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporcu.

Krajský súd bol totiž viazaný rozsahom dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku a z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodiť záver, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, bolo potrebné považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi ako neúspešnému účastníkovi konania trovy odvolacieho konania nepriznal.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.